

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/160/2020
Identifikačné číslo spisu: 8116207752
Dátum vydania rozhodnutia: 12.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8116207752.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD., v právnej veci žalobcu H., bytom v V., zastúpeného JUDr. Zuzanou Karaffovou, advokátkou so sídlom v Sabinove, Námestie Slobody 50, proti žalovanej P., bytom v Q., o zaplatenie sumy 480 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24C/63/2016, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. júna 2019, sp. zn. 21Co/103/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove rozsudkom z 27. júna 2019, sp. zn. 21Co/103/2018 potvrdil rozsudok Okresného súdu Prešov zo 7. februára 2018, č. k. 24C/63/2016-83, ktorým zamietol žalobu o zaplatenie dlžného nájomného. Súčasne rozhodol, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

1.1. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal.

1.2. K odvolacím námietkam žalobcu o rozhodnutí veci nezákonnou sudkyňou odvolací súd uviedol, že predmetná vec bola po podaní žaloby pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudkyňi JUDr. Kalinákovej. V súdnom spise (č. l. 53) je úradný záznam o pridelení veci na základe použitia pravidiel určenia zákonného sudcu pre výnimky z náhodného výberu v zmysle zmeny Rozvrhu práce Okresného súdu Prešov dodatkom č. 14. Na základe dodatku č. 14 z roku 2017 z dôvodu odchodu sudkyne JUDr. Ingrid Kalinákovej na Krajský súd v Prešove došlo k prerozdeleniu všetkých nerozhodnutých a nevybavených vecí zo senátu 24C do senátov 7C, 8C, 9C,

10C, 11C, 12C, 14C, 16C, 19C, 20C, 32C v pomere 1 vec na senát prostredníctvom technických prostriedkov náhodným výberom medzi vyššie uvedenými senátmi. Predmetná vec bola takto pridelená sudkyňi JUDr. Baranovej (potvrdenie na č. l. 54). Obsahom spisu (č. l. 55) je úradný záznam o pridelení veci na základe použitia pravidiel určenia zákonného sudcu pre výnimky z náhodného výberu v zmysle zmeny Rozvrhu práce dodatkom č. 15. Na základe dodatku č. 15 z roku 2017 boli prerozdelené v každom C senáte nevybavené veci, ako aj veci vybavené, ale nearchivované, pôvodne pridelené do senátu 24C (pôvodne JUDr. Kalináková) do senátu 24C JUDr. Zuzane Berežnej a do senátu 7C JUDr. Dane Farkášovej v pomere 9 : 1. K určeniu konkrétneho senátu (teda či vec pripadne JUDr. Berežnej alebo JUDr. Farkášovej) došlo prostredníctvom technických prostriedkov. Dodatky Rozvrhu práce Okresného súdu Prešov majú oporu v § 51 ods. 4 písm. b) a c) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch. Žalobca mal ako strana sporu možnosť nahliadnuť do spisu a oboznámiť sa s úradnými záznamami.

1.3. Pokiaľ ide o tvrdenie o nezákonnosti zastúpenia žalovanej, odvolací súd uviedol, že SP umožňuje strane dať sa v konaní zastúpiť advokátom. Túto možnosť žalovaná využila v priebehu konania a súdu bola predložená plná moc udelená žalovanou JUDr. Krenickému (č. l. 61). Žiadne ustanovenie CSP časovo neohraničuje právo strany zvoliť si zástupcu.

Preto argument o porušení povinnosti predložiť plnú moc na prvom pojednávaní neobstojí.

1.4. Odvolací súd uviedol, že uznesením z 15. augusta 2016, č. k. 24C/63/2016-21 nedošlo k uplatneniu sudcovskej koncentrácie vo vzťahu k žalovanej, keďže týmto uznesením bol na vyjadrenie sa k odporu žalovanej vyzvaný žalobca. Písomné podanie zo dňa 23. januára 2018 podané advokátom JUDr. Jozefom Krenickým - právnym zástupcom žalovanej

z uvedeného dôvodu nemožno považovať za oneskorené. Vo vzťahu k návrhu žalobcu

na rozšírenie žaloby odvolací súd uviedol, že v zmysle podania žalobcu zo dňa 9. októbra 2017, doručeného súdu dňa 12. októbra 2017, žalobca žiadal rozšírenie žalobného petitu o poplatok z omeškania vo výške 0,5 promile za každý deň omeškania z dlžnej sumy. O tomto návrhu žalobcu súd prvej inštancie rozhodol na pojednávaní dňa 7. februára 2018 uznesením tak,

že návrh na rozšírenie žaloby pripustil (č. l. 71). Námietka žalobcu o absencii rozhodnutia o jeho návrhu na rozšírenie žaloby zo dňa 09.10.2017 bola preto neopodstatnená.

1.5. Odvolací súd poukázal na to, že zo zápisníc z pojednávaní, ktoré sú obsahom spisu, ako aj zo zvukových záznamov z pojednávaní je zrejmé, že žalobca bol súdom prvej inštancie vypočutý, žalobca sa na pojednávaníach vyjadroval k veci samej.

1.6. K veci samej odvolací súd vyslovil záver, že súd prvej inštancie sa správne primárne zaoberal otázkou platnosti zmluvy o nájme v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktorá predstavuje tzv. predbežnú otázku, ktorú je potrebné vyriešiť

pred rozhodnutím vo veci. Pokiaľ totiž zmluva nie je platná, nemohol ani vzniknúť nárok

na zaplatenie nájomného, ktorého sa žalobca žalobou domáha. Keďže ide o predbežnú otázku, žalovaná nemusela podávať vzájomnú žalobu v zmysle § 147 CSP, takýto postup by sa napokon priecil aj zásade hospodárnosti konania.

1.7. Odvolací súd sa stotožnil s vyhodnotením zmluvy o nájme zo dňa 2. septembra 2015 ako neplatnej v dôsledku absencie náležitosti v zmysle § 686 ods. 1 Občianskeho zákonníka - výšky úhrad za plnenia spojené s užívaním bytu, spôsobu ich výpočtu, čo spôsobuje neurčitost' zmluvy. Na absolútnu neplatnosť zmluvy súd prihliada z úradnej povinnosti.

Súd ďalej uviedol, že nárok žalobcu nebolo možné považovať za dôvodný aj pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 Občianskeho zákonníka). Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, riadne užívanie bytu žalovanou bolo opakovane narúšané návštevami polície v súvislosti s vyšetrovaním konania žalobcu, ktorý mal evidovanú adresu trvalého pobytu práve na adrese bytu obývaného žalovanou. Žalovaná sa po incidentoch rozhodla vystáňovať sa z bytu, vyvinula iniciatívu smerujúcu ku korektnému predčasnému ukončeniu záväzkového vzťahu

so žalobcom, jej požiadavke však nebolo vyhovené a žalobca si v predmetnom konaní uplatnil pohľadávku voči žalovanej pozostávajúcu aj z úhrad za užívanie bytu za obdobie po 02/2016, kedy sa žalovaná v byte už reálne nezdržiavala, z bytu sa odsťahovala dňa 10. februára 2016. Aj keby súd považoval za dôvodný nárok žalobcu na plnenie za mesiac február vo výške 80 €, kedy sa žalovaná v byte reálne zdržiavala, na druhej strane žalovaná uhradila depozit vo výške 80 €, pričom v konaní prezentovala, že má na jeho vrátenie nárok. Žalobca v konaní nespochybnil úhradu depozitu žalovanou,

poukázal však na skutočnosť, že táto suma bola použitá na úhradu spôsobenej škody, čo však nijako nepreukázal, nekonkretizoval ani, o akú škodu a v akom rozsahu malo ísť.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. e/, f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku vytýkal odvolaciemu súdu v prvom rade, že sa nezoberal jeho námietkami o odňatí veci zákonnému sudcovi, keď naďalej zotrval na svojom presvedčení, že okresný súd neodstránil jeho pochybnosti o ovplyvňovaní veci. Rovnako ani krajský súd nepreukázal náhodnosť výberu senátu 21C na prejednanie jeho veci.

2.1. Dovolateľ ďalej namietal, že: „... súd bez toho, aby žalovaná zastúpená advokátom uplatnila akúkoľvek procesnú obranu (napr. vzájomnú žalobu) sa predbežne z vlastnej iniciatívy zaoberal a konštatoval neplatnosť zmluvy. Sám súd prvého stupňa sa zaoberal predbežnou otázkou, čo sa domnievam, že Civilný sporový poriadok nielenže neumožňuje, ale takéto iniciatívne konanie súdu je v samotnej podstate narušením základných princípov Civilného sporového poriadku a to princípov kontradiktórnosti, princípov formálnej pravdy, sudcovskej koncentrácie“.

2.2. Preto sa dovolateľ domnieva, že “najvyšší súd by sa mal touto otázkou zaoberať tak, aby boli odstránené pochybnosti a aby nedochádzalo pri rozhodovaní súdov k hybridnému používaniu ustanovení platného a účinného Civilného sporového poriadku a neplatného Občianskeho súdneho poriadku, a to najmä v konaní, ktoré sa začalo už za účinnosti Civilného sporového poriadku“.

2.3. Záverom uviedol :... „mám za to, že vzhľadom k tomu, že som tieto vyššie uvedené skutočnosti uviedol v odvolaní, pričom však odvolací súd sa nimi nezoberal, resp. len skonštatoval správnosť postupu súdu prvej inštancie, odňal mi možnosť konať pred súdom. Nerešpektoval moje právo na vyvodenie procesných dôsledkov z porušenia práva na zákonného sudcu a zároveň sa nezaoberal mojimi ďalšími námietkami“.

3. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadřila.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to za splnenia podmienky jej zastúpenia i spísania dovolania na to určenou osobou (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP), či sú splnené procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. Dospel pritom k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie uvádza:

5. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

6. Dovolateľ v prvom rade vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania z § 420 písm. e/ CSP, zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd.

7. Najvyšší súd po preskúmaní veci zistil, že na námietky žalobcu o nezákonnej sudkyňi, rozhodujúcej na súde prvej inštancie, podrobne a dôsledne reagoval odvolací súd vo svojom rozsudku (bod 15.). K tomuto odôvodneniu nemá dovolací súd čo dodať a považuje ho za správne. Námietka o nezákonnosti senátu odvolacieho súdu nemá žiadne opodstatnenie, nakoľko neobsahuje relevantný dôvod a dôkaz,

spôsobilý spochybníť správnosť postupu odvolacieho súdu pri pridelení veci do senátu 21C. Naopak, dôvody žalobcom

(jeho advokátkou) uvádzané, s prihliadnutím na čl. 11 ods. 3 Základných princípov CSP, evokujú dojem, že napriek citácii viacerých rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky k problematike vnímania pojmu zákonný sudca, nie sú tieto rozhodnutia zo strany odborne spôsobilej zástupkyne „čítané s porozumením“. Dovolacia námietka žalobcu o existencii vady v zmysle ustanovenia § 420 písm. e/ CSP je preto neopodstatnená.

8. Dovolateľ ďalej vyvodzuje prípustnosť podaného dovolania z § 420 písm. f/ CSP, zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/9/2020, 9Cdo/63/2020).

10. Dovolateľ tvrdí, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď nebolo rešpektované jeho právo: „...na vyvodenie procesných dôsledkov z porušenia práva na zákonného sudcu a zároveň sa nezaoberal mojimi ďalšími námietkami“.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Treba uviesť, že v danom prípade žalobca neoznačil žiadne také procesné pochybenia, ktorých sa mal súd dopustiť, a ktoré by boli spôsobilé, aby dovolací súd prijal záver o tom, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ak stotožňoval porušenie jeho práva s otázkou zákonného sudcu a toto subsumoval i pod tvrdený dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uvádza, že ide o samostatný dôvod prípustnosti, ktorého nedôvodnosť vyhodnotil v bode 7. rozhodnutia.

13. Žalovaný ďalej v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. I keď z obsahu dovolania nie je pri všetkej snahe možné ustáliť, ktorá právna otázka vyriešená odvolacím súdom, v doterajšej rozhodovacej praxi ešte nebola vyriešená, čo je obsahom prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd poukazuje na nasledovné.

14. Podľa § 422 ods. 1 CSP (ktoré je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP ustanovením lex specialis) dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia

dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

15. V danom prípade žalobca podal na súde prvej inštancie žalobu, v ktorej si po zmenách uplatnil zaplatenie sumy 480 € istiny s príslušenstvom, dňa 14. apríla 2016. Výška minimálnej mzdy v roku 2016 bola ustanovená nariadením vlády sumou 405 €; desaťnásobok tejto sumy je teda 4 050 €. Uplatnený nárok, ktorý sa tak týkal peňažného plnenia vo výške 480 €, neprekročil výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby.

16. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalobcu je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd ani neskúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v doterajšej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalobcu nepristúpil ani k posúdeniu, či napádaný rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

17. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP ako neprípustné.

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.